

Net uit: Het Einsteinmeisje

Philip Sington, *Het Einsteinmeisje*, vertaald door **Mieke Trouw-Luyckx**, verschenen bij uitgeverij Sijthoff. (Oorspronkelijke titel: *The Einstein Girl*)

De meeste mensen denken bij Albert Einstein onmiddellijk aan de foto's van een beminnelijke man met piekend wit haar, maar het is lang onbekend gebleven dat de beroemde natuurkundige ook erg onaangename kanten had. Schrijver en historicus Philip Sington besloot zich in de persoon Einstein te verdiepen toen zijn broer een documentaire over hem maakte. Sington bofte dat er net rond die tijd nieuwe feiten over Einsteins privéleven naar buiten kwamen die na de dood van de wetenschapper tientallen jaren waren verzwegen.

Brieven

Het idee voor het Einsteinmeisje ontstond toen Sington brieven onder ogen kreeg van Einstein en zijn eerste vrouw, de Servische wiskundige Mileva Mari?. Die brieven onthulden een geheim dat ze ondanks hun scheiding uit alle macht voor de wereld verborgen wilden houden. In zijn roman wilde Sington iets van die schaduw over Einsteins leven laten zien, maar het was ook zijn bedoeling om iets van Einsteins baanbrekende werk tot uiting te laten komen.

Geheugenverlies

Het boek begint een paar maanden voordat Hitler aan de macht komt. In een Berlijnse kliniek heeft psychiater Martin Kirsch het voortdurend aan de stok met zijn superieuren. Kirsch, een voormalig legerchirurg die na een oorlogstrauma noodgedwongen van werkterrein is veranderd, kan zich niet vinden in de behandelmethodes van zijn collega's en heeft kritiek op hun classificatiesysteem voor

psychische afwijkingen.

Hij komt weer in conflict met zijn collega's als hij zich ontfermt over een jonge vrouw die in de bossen bij Berlijn is gevonden. De vrouw, die door de pers 'het Einsteinmeisje' wordt genoemd omdat ze alleen maar een stroobiljet over een lezing van Albert Einstein bij zich heeft, blijkt aan geheugenverlies te lijden. Als Kirsch ontdekt dat ze persoonlijke brieven van Albert Einsteins eerste vrouw in haar bezit heeft, denkt hij te weten wat de link tussen haar en Einstein is. Hij is vastbesloten haar identiteit te achterhalen en is zelfs bereid zijn carrière ervoor op het spel te zetten.

Terwijl de politieke sfeer in Duitsland steeds grimmiger wordt, reist Kirsch van een Servisch boerendorpje en Einsteins buitenhuis in Caputh naar een psychiatrische inrichting in Zürich, waar Einsteins jongste zoon, Eduard, een boek schrijft dat zijn vaders reputatie bedreigt. Ondertussen trekt Kirsch' kritiek op zijn vakgenoten de aandacht van arts, antropoloog en nazi-aanhanger Eugen Fischer, die om eugenetische redenen zeer geïnteresseerd is in een beter classificatiesysteem voor psychische afwijkingen. Hij zoekt Kirsch op en doet hem een voorstel dat de psychiater bijna niet kan weigeren.

Onthullend

Een onthullend portret van Einstein, een sfeerbeschrijving van de aanloop naar het Derde Rijk, een thriller, een kijkje op de psychiatrie van tachtig jaar geleden, een liefdesgeschiedenis – dit boek is het allemaal. De mengeling van waargebeurde en verzonnen elementen zet de lezer regelmatig op het verkeerde been, maar op de allerlaatste bladzijde, als alle verhaallijnen bij elkaar komen, wordt pas duidelijk hoeveel lagen deze roman eigenlijk heeft. Tijdens het vertalen heb ik erg genoten van de mooie historische setting en Singtons oog voor detail. De korte passages over Einsteins kwantumtheorie waren niet altijd even eenvoudig, maar gelukkig was collega-boekvertaler en wiskundige Marianne Kalsbeek zo aardig om die stukjes kritisch met een rode pen na te lopen.

Geïnteresseerden kunnen een boektrailer bekijken op de [website van Philip Sington](#).